

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА

ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” № 2, факс: 02/92 21 808, <http://di.mod.bg>

СТАНОВИЩЕ

от доц., д-р, инж. Кольо Пенчев Колев,

Доцент в катедра „ТВССО“

във ВВВУ „Георги Бенковски“ гр. Д. Митрополия

Относно конкурс за заемане на академична длъжност “ДОЦЕНТ” в област на висшето образование 5. “Технически науки”, Професионално направление 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”, Научна специалност „Проектиране и конструиране на автоматични и пилотирувани летателни апарати“,

с доктор инж. Атанас Йорданов Ганчев,

главен асистент в Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“,

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

На основание публикувана обява в Държавен вестник бр. 29 от 04.04.2025 г. по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ от област на висшето образование 5. Технически науки, професионално направление 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация” и заповед на Директора на Института по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ № 285/13.05.2025 г. в Института по отбрана са постъпили документите на един кандидат – главен асистент доктор инженер Атанас Йорданов Ганчев, главен асистент в Института по отбрана.

Към заявлението за участие в конкурса гл. ас. д-р инж. Ганчев е приложил следните документи:

- *Кадрова справка;*
- *Творческа автобиография,*
- *Копие на диплома за придобита образователно - квалификационна степен „магистър”;*
- *Копие на диплома за придобита образователна и научна степен „Доктор”;*
- *Справка-декларация за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, ал. 3 и ал. 5 от ЗРАСРБ, за заемане на академична длъжност „Доцент”;*
- *Списък на научните публикации, научните трудове и други научни и научно-приложни разработки;*
- *Публикуван монографичен труд;*
- *Научноизследователски трудове, публикации, изобретения и други научни и научно-приложими разработки, които не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „Доктор”;*
- *Кратки резюмета на научните публикации, научните трудове и други научни разработки на български и английски език;*
- *Справка за оригиналните научни приноси;*
- *Копие на документите от последното атестиране; Копие на удостоверение за владееие на английски език по STANAG-6001; Копие от разрешение за достъп до класифицирана информация.*

Научните трудове, с които кандидатът участва в конкурса могат да се класифицират, съгласно Таблица 1 (ЗРАСРБ и Правилник за прилагане на ЗРАСРБ) по следния начин:

1.1. Показател А - 1 бр. дисертация за получаване на образователна и научна степен „Доктор” и 4 бр. трудове, свързани с дисертацията, всички по Показател А не предложени за рецензиране; - 50 т.

и трудове и разработки, предложени за рецензиране:

1.2. Показател В.3 - 1 бр. монографичен труд, - 100 т.

1.4. Показател Г.8 - 13 бр. статии и доклади в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, в 12 бр. автор, в 1 бр. съавтор, - общо 245 т.

1.5. Показател Д - 21 бр., събира 63 т., както следва:

- Д.14 - 23 бр. цитирания в нереферирани издания с научно рецензиране, - 63 т.

1.6. Показател Е - 6 бр., - 10 т.

- Е.18 - 1 бр. национален проект, 4 бр. проекти на МО - 1 бр. на ИО, -10 т.

Представените от кандидата научни разработки, с които участва в конкурса, отговарят на всички предвидени изисквания и демонстрират значими научни, научно-приложни и приложни приноси. Те свидетелстват за висока научна компетентност и принос към съответната научна област.

2. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТ И ПРИЛОЖНАТА ДЕЙНОСТИ НА КАНДИДАТА

Кандидатът, д-р Атанас Йорданов Ганчев, последователно е заемал следните академични длъжности:

- Главен асистент в отдел „Въоръжение и боеприпаси“, в дирекция „Развитие на въоръжението техниката и тиловите имущества и материали“ на Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“,

- Главен асистент в отдел „Научни изследвания и анализи в сигурността и отбраната“ в Институт по Отбрана „Професор Цветан Лазаров“

През 1983 г. е завършил ВНВВУ „Г. Бенковски“, гр. Долна Митрополия, ОКС „Бакалавър“, квалификация: „Инженер по експлоатация и ремонт на летателни апарати“.

През 1998 г. е завършил ВА „Г. С. Раковски“ ОКС „Магистър“ – „КЩ оперативно тактическа ВВС“.

През 2018 г. в Института по Отбрана „Професор Цветан Лазаров“ защитава дисертация за ОНС „Доктор“ по научна специалност: „Динамика, балистика и управление полета на летателни апарати“, област на висше образование 5., „Технически науки“, ПН 5.1. „Машинно инженерство“, тема „Минимизиране отрицателното въздействие на сблъсъка на птици с въздухоплавателни средства.

Основната част от научната, научноизследователската и приложната дейности на кандидата е в ПН 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация” и извършени са изследвания на аеродинамичните характеристики на въздухоплавателните средства (ВС) и на отделни елементи от тяхната конструкция и влиянието върху динамиката на полета, устойчивостта и управлението на летателните апарати.

Научната дейност на кандидата може да се класифицира по следния начин:

1. Орнитологична безопасност.

- Конструкция и якост на ВС;
- Конструкция и якост на силовите установки;
- Системи за управление на летателните апарати;
- Средства за борба с птиците в района на летищата;
- Действия на екипажа за предотвратяване на стълкновение на птици с ВС;
- Оптимизиране процеса на летателна експлоатация на системата „екипаж - въздухоплавателно средство“ за повишаване нивото на безопасност на полетите.

2. Безпилотни летателни апарати (БЛА) – експлоатационни характеристики, бойни способности, навигация, комуникация и логистично осигуряване.

3. Материалознание – изследване на якостните характеристики на елементите от конструкцията на ЛА.

4. Функционални характеристики на системи, възли и елементи на ЛА.

5. Динамичното взаимодействие и моделиране на процеса на стълкновение на птици с ВС.

От анализа на научната, научноизследователската, приложната и педагогическата дейности може да се направи заключение, че кандидатът е работила и продължава да работи в областта на ПН 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”. За развитието му като специалист могат да бъдат посочени научноизследователската и приложната.

Представената ми за становище научна и научноизследователска продукция и приложна дейност на кандидата са пряко свързани с обявения конкурс.

3. ОЦЕНКА НА СПЕЦИАЛНАТА ПОДГОТОВКА И ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Приетите за становище научни трудове дават ясна представа за добрата подготовка и научноизследователската и приложната дейности на кандидата в областта на професионалното направление и го характеризират, като добър научен работник.

От 13 бр. трудове и научни публикации, кандидатът е автор в 12 бр., съавтор в 1 бр.

От представените научни публикации, мога да изразя мнение, че Гл. асистент Ганчев има необходимия научноизследователски стаж и притежава добра специална и методическа подготовки.

4. ОСНОВНИ НАУЧНИ РЕЗУЛТАТИ И ПРИНОСИ

В монографичния труд „Някои аспекти на летателната експлоатация за оптимизиране на орнитологичната безопасност”, Институт по отбрана, Министерство на отбраната, С., 2025, ISBN 978-619-90024-9-0, са предложени съвкупност от подходи за повишаване орнитологичната безопасност, което способства за надеждна, безопасна и ефективна експлоатация на въздухоплавателните средства. Посочени са пътища за изготвяне на прогнози относно възможни опасности и за минимизиране на риска от сблъсъци с птици.

Системата на въздухоплаването е разгледана, като сложен комплекс, състоящ се от значителен брой подсистеми, всяка от които от своя страна може да се разглежда, като отделна сложна система. Като основно звено в система на въздухоплаването е разгледана подсистемата „Екипаж - въздухоплавателно средство“. Систематично и аргументирано са изведени и формулирани основните фактори, оказващи влияние върху изследванията по темата.

Разработените научни трудове се отличават с научни, научноприложни и приложни приноси, които могат да се отнесат към обогатяване и доразвиване на знанията в ПН 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”.

Кандидатът покрива минималните изисквани точки по групите показатели за академична длъжност „Доцент“ за област 5. Технически науки, 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”, съгласно Таблица 1 (ЗРАСРБ и Правилник за прилагане

на ЗРАСРБ). Наукометричните му показатели отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му.

Таблица 1

Група показатели	Показатели	Изисквания за АД „Доцент“	Точки на кандидата
А	Показател 1	50	50
В	Показатели 3	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 11	200	245
Д	Сума от показателите от 12 до 15	50	63
Е	Сума от показателите от 16 до края	-	10
Σ		400	468

Анализът на изследванията, представени в публикациите, разкрива значителна степен на оригиналност и дълбочина. Получените научни резултати и приноси са до голяма степен лично постижение на кандидата.

5. ЗНАЧИМОСТ И ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРИНОСИТЕ

Представените оригинални научни приноси са съсредоточени върху интердисциплинарното изследване на взаимодействието между авиацията и орнитологичните видове, като акцентът е поставен върху управлението на риска от сблъсъци между летателни апарати (ЛА) и птици, както и върху използването на съвременни технологии, включително безпилотни летателни апарати (БЛА), за мониторинг и превенция. разработени прогностични модели за картографиране на рискови зони в летищните комплекси. Чрез интеграция на ГИС технологии с орнитологични бази данни е осъществен геопространствен анализ, позволяващ идентифициране на „горещи точки“ на риска. Включено е и предложение за образователна инструкция за авиационен персонал, насочена към повишаване на осведомеността относно орнитологичните заплахи.

Анализирани са техническите, правните и етични аспекти от използването на БЛА. Многофункционалният характер на тяхната оперативна експлоатация, както и технологиите свързани с „двойна употреба“.

Представените научни приноси разкриват потенциал за публикуване и развитие в широк кръг научни области, включително аеродинамика, авиационна безопасност, автоматизация и изкуствен интелект, както и устойчиво управление на риска и военни технологии.

Кандидатът е популяризировал и представил резултатите от своите изследвания на научни форуми в България и в чужбина.

Нивото на постигнатите резултати отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника към закона.

6. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Предвид получените научни и научноприложни резултати, препоръчвам на кандидата да увеличи приложната част на изследванията, както и да продължи да популяризира повече резултатите от изследванията си в чужбина.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатът д-р Ганчев притежава задълбочени познания и творчески подход в областта професионално направление 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”, има добра специална подготовка.

На основание научните резултати и приноси в трудовете на кандидата, предлагам Научното жури да избере Гл. ас. д-р инж. Атанас Йорданов Ганчев за заемане на академичната длъжност „Доцент” в Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“, професионално направление 5.5. “Транспорт, корабоплаване и авиация”, област на висшето образование 5. „Технически науки”.

София доц., инж. /П/ /Колев/
04.06.2025 г.